

บรรณานุกรม

ครอพตัน, เซอร์จอห์น. ; ฮอว์น, นอร์แมน. และ มิลเลอร์, เฟรด. 2537. การดูแลผู้ป่วยวัณโรค. แปลจาก Clinical Tuberculosis โดย ปรีชา วิชิตพันธ์, เปรม บุรี และ วลัย สัตยาศัย. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : มูนินิหมอชาวบ้าน.

เจริญ ชูโชติถาวร. 2542. ผลกระทบของโรคเอดส์และการใช้สารเสพติดต่อการแพร่กระจายของวัณโรค และโรคติดเชื้อ Non-tuberculous *Mycobacterium*. รายงานการประมวลองค์ความรู้เกี่ยวกับวัณโรคและโรคติดเชื้อ Non-tuberculous *Mycobacterium*. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. หน้า 91-99.

ชัยเวช นุชประยูร. 2542. เชื้อวัณโรค. ใน บัญญัติ ปริชญานนท์, ชัยเวช นุชประยูร และ สงครามทรัพย์เจริญ (บรรณาธิการ), วัณโรค, พิมพ์ครั้งที่ 4, หน้า 150-170. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ดวงเดือน วรสิงห์, จันท์เพ็ญ บัวเผื่อน, จิตเจริญ ไชยคำ, จิราภรณ์ ศรีนครินทร์, เพ็ญจันท์ เศษฐ์โชติศักดิ์, วีระชัย โควสุวรรณ, ทองสมัย ยุรัชย์ และสุริพันธ์ เวชนิยม. 2540. การศึกษาความชุกของการติดเชื้อวัณโรคในบุคลากรโรงพยาบาลศรีนครินทร์. ศรีนครินทร์เวชสาร. 12 (พิเศษ) : 50-51.(บทคัดย่อ)

ทองพัน เทพสุวรรณ และ รุปนก รัตนดิถก ณ ภูเก็ต. 2533. รายงานประจำปี กองวัณโรค ประจำปีงบประมาณ 2533 : 19. (บทคัดย่อ)

ธีระ ชำนาญนวกิจ. 2530. การตรวจพบผู้ป่วยรายใหม่ ในผู้สัมผัสโรคร่วมบ้าน จังหวัดขอนแก่น. วารสารโรคติดต่อ. 9 : 113-119.

นรวิร์ จ้วแจ่มใส, อุไร ภูวนกุล และ งามตา เจริญธรรม. 2540. การติดเชื้อวัณโรคในบุคลากรโรงพยาบาลพระปกเกล้า ปี พ.ศ. 2539. วารสารศูนย์การศึกษาแพทยศาสตร์คลินิก โรงพยาบาลพระปกเกล้า. 14 : 131-141.

นิमित มงคล. 2533. การใช้ Rifater และ Rifinah รักษาวัณโรคปอดในเรื้อนจำ. วารสารโรคติดต่อ.

15 : 10-21.

บัญญัติ ปริชยานนท์, ชัยเวช นุชประยูร และ สงคราม ทรัพย์เจริญ (บรรณาธิการ). 2542. วัณ

โรค, พิมพ์ครั้งที่ 4. 660 หน้า. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประคอง วรุตตมางกูร, กนกพร แจ่มสมบุญณ์ และ กรกฎ ยิ้มสไว. 2541. การติดเชื้อวัณโรคของ

บุคลากรในโรงพยาบาลโรคทรวงอก จังหวัดนนทบุรี . วารสารโรงพยาบาลโรคทรวงอก. 3: 7-18.

แผนการป้องกันควบคุมโรคติดต่อในแผนพัฒนาการสาธารณสุข ฉบับที่ 8. 2540. กรุงเทพฯ : กรม

ควบคุมโรคติดต่อ.

เพชรวรรณ พึ่งรัศมี, ยุทธิชัย เกษตรเจริญ, ชำนาญ สุนากร, พรทิพย์ ยูโซะ, สุวิทย์ หะยีเต๊ะ และ

เอกรัฐ ผดุงสิทธิผล. 2537. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะอาการ และการวินิจฉัยวัณโรคปอดในผู้รับการตรวจรายใหม่ที่ศูนย์วัณโรคเขต 12 ยะลา. วารสารวัณโรคและโรคทรวงอก. 15 : 99-124.

ไพฑูรย์ มณีแสง, แดง ทองเหม, อัมพรพรพงษ์ ศรีโหมด และ ทวีพร บุญกิจเจริญ. 2537. การรักษา

วัณโรคในนักโทษ. วารสารวิชาการเขต. 5 : 47-50.

ภาสกร อัครเสวี. 2543. วัณโรคดีดื้อยา ผลกระทบสำคัญต่ออนาคตการควบคุมวัณโรคในประเทศไทย. ใน ประสิทธิ์ ผลิตผลการพิมพ์ (บรรณาธิการ), การทดสอบความไวต่อยาของเชื้อวัณ

โรค : การประยุกต์ทางคลินิก และเพื่อการพัฒนายาใหม่, หน้า 1-6. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยมหิดล.

มัทธนา จิระกังวาน, บังอร เหล่าเสถียรกิจ และ เกษสุมา วงษ์ไกร. 2540. การค้นหาผู้ป่วยวัณโรค

ในผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดศรีสะเกษ. ใน กลุ่มงานพฤติกรรมสุขภาพ กองวัณโรค กรมควบคุม

คุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข. รายงานการสัมมนาวิชาการวัณโรค ประจำปี 2540 4-7 กุมภาพันธ์ 2540 ณ โรงแรมเจริญศรีแกรนด์รอยัล จังหวัดอุดรธานี. : 80-83. (บทคัดย่อ)

ยุทธิชัย เกษตรเจริญ. 2542. การวินิจฉัยวัณโรค. ใน บัญญัติ ปริญญาพันธ์, ชัยเวช นุชประยูร และ สงคราม ทรัพย์เจริญ (บรรณาธิการ), วัณโรค, พิมพ์ครั้งที่ 4, หน้า 150-170. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วินัย รัตนสุวรรณ และ สุรพล สุวรรณกุล. 2544. Tuberculosis and HIV/AIDS ใน . สมาคมปราบวัณโรคแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์. กรุงเทพฯ. 513-520 .

ศิริภรณ์ เจียรพงศ์, นรวีร์ จิวแจ่มใส, อุไร ภูวนกุล และ งามตา เจริญธรรม. 2540. อัตราอุบัติการณ์การติดเชื้อโรงพยาบาลพระปกเกล้า ปี พ.ศ. 2539. วารสารศูนย์การศึกษาแพทยศาสตร์คลินิก โรงพยาบาลพระปกเกล้า. 14 : 25-32.

สมศักดิ์ เจริญทอง. 2542. ข้อมูลการต้านยารักษาวัณโรคระยะเวลา 10 ปี. กลุ่มงานชั้นสูตร กองวัณโรค.

สุจิตรา อังคศรีทองกุล. 2531. การตรวจพบผู้ป่วยวัณโรครายใหม่ ในผู้สมัครร่วมบ้าน จังหวัดขอนแก่น. วารสารโรคติดต่อ. 13 : 1-9.

เสกสิทธิ์ สังคีรี. 2543. การตรวจหา และการจำแนกสายพันธุ์ของเชื้อ *Mycobacterium tuberculosis* ในจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อังคณา ฉายประเสริฐ. 2542. “การตรวจหาเชื้อวัณโรคโดยอาศัยเทคนิคทางอณูชีววิทยา”, ใน การใช้เทคนิคทางอณูชีววิทยา (PCR) ในการตรวจหาเชื้อเอชไอวี และหาเชื้อวัณโรค และการจำแนกเชื้อในกลุ่มมัคโคแบคทีเรีย : ภาควิชาจุลชีววิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และ ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่ง

ชาติ ร่วมกับ องค์การอนามัยโลก 22-26 มีนาคม พ.ศ. 2542. คณะแพทยศาสตร์ศิริราช
พยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล : กรุงเทพฯ.

อาการ คุบดสะอาด และ จารูวรรณ นาคครวญ. 2540. การติดเชื้อวัณโรคในบุคลากรโรงพยาบาล
ชลบุรี. วารสารโรงพยาบาลชลบุรี. 22 : 29-38.

American Thoracic Society, Centers for Disease Control. 1990. Diagnostic standards
and classification of tuberculosis. Am. Rev. Respir. Dis. 142 : 725-735.

Banerman, T.L., Hancock, G.A., Tenover, F.C. and Miller, J.M. 1995. Pulsed-field gel
electrophoresis as a replacement for bacteriophage typing of *Staphylococcus*
aureus. J.Clin. Microbiol. 33 : 551-555.

Canetti, G., Forman, S., Grosset, J., Hauduroy, P., Langerova, M., Mahler, H.T.,
Meissner, G., Mitchison, D.A. and Sula, L. 1963. Mycobacteria: laboratory methods
for testing drug sensitivity and resistance. Bull. WHO. 29 : 565-578.

Cave, M.D., Eisenach, K.D., Templeton, G., Salfinger, M., Mazurek, G., Bates, J.H. and
Crawford, J. T. 1994. Stability of DNA fingerprint pattern produced with IS6110 in
strains of *Mycobacterium tuberculosis*. J.Clin. Microbiol. 32 : 262-266.

Cohen, S.N. And Stapiro, J.A. 1980. Transposable genetic elements. Science American.
242 : 36-45.

Connell, N.D. and Kreiswirth, B.N. 2000. Mycobacterial strain genotyping in tuberculosis
: A Comprehensive International Approach. (2nd ed.). p. 261-271. Reichman, Lee
B. and Hershfield, Earl S. (eds.). New York : Marcel Dekker, Inc..

- Crofton, J.; Horn, N. and Miller, F. 1999. Clinical Tuberculosis. 2 nd ed. Malaysia : Macmillan Education Ltd. London and Basingstoke.
- Dale, J.W. 1995. Mobile genetic element in mycobacteria. Eur. Respir. J. 8, Suppl. 20 : 633-648.
- Das, S., Chan, S.L., Allen, B.W., Mitchison, D.A. and Lowrie, D.B. 1993. Application of DNA fingerprinting with IS986 to sequential mycobacterial isolates obtained from pulmonary tuberculosis patients in Hong Kong before, during and after short-course chemotherapy. Tuber. Lung. Dis. 74 : 47-51.
- Das, S., Paramasivan, C.N., Lowrie, D.B., Prabhakar, R. and Narayanan, P.R. 1995. S6110 restriction fragment length polymorphism typing of clinical isolates of *Mycobacterium tuberculosis* from patients with pulmonary tuberculosis in Madras, south India. Tuber. Lung. Dis. 76 : 550-554.
- Eisenach, K.D., Crawford, J.T. and Bates, J.H. 1988. Repetitive DNA sequence as probes for *Mycobacterium tuberculosis*. J. Clin. Microbiol. 26 : 2240-2245.
- Embden, J.D. Van, Cave, M.D., Crawford, J.T., Dale, J.W., Eisenach, K.D., Gicquel, B., Hermans, P., Martin, C., McAdam, R., Shinnick, T.M., *et al.* 1993. Strain identification of *Mycobacterium tuberculosis* by DNA fingerprinting: recommendations of standardized methodology. J. Clin. Microbiol. 31 : 406-409.
- Fomukong, N.G., Tang, T.H., Al-Maamary, S., Ibrahim, W.A., Ramayah, S., Yates, M., Zainuddin, Z.F. and Dale, J.W. 1994. Insertion sequence typing of *Mycobacterium tuberculosis* : characterization of a widespread subtype with a single copy of IS6110. Tuber. Lung. Dis. 75 : 435-440.

- Gillespie, S.H., Kennedy, N., Ngowi, F.I., Fomukong, N.G., Maamary, S., Dale, J.W. 1995. Restriction fragment length polymorphism analysis of *Mycobacterium tuberculosis* isolated from patients with pulmonary tuberculosis in northern Tanzania. *Trans. Royal. Soc. Trop. Med. Hyg.* 89 : 335-338.
- Godfrey-Faussett, P., Stoker, N.G., Scott, J.A., Pasvol, G., Kelly, P. and Clancy, L. 1993. DNA fingerprints of *Mycobacterium tuberculosis* do not change during the development of rifampicin resistance. *Tuber. Lung. Dis.* 74 : 240-243.
- Gotto, M., Oka, S., Okuzumi, K., Kimura, S. and Shimada, K. 1991. Evaluation of acridinium-ester labeled DNA probes for identification of *Mycobacterium tuberculosis* and *Mycobacterium avium-intracellulare* complex in culture. *J. Clin. Microbiol.* 29 : 2473-2476.
- Hanau-Bercot, B., Gerny, I., Raskine, L., Bizet, J., Gutierrez, M.C., Boyer-Mariotte, S., Bregeault, A., Lagrange, P.H. and Sanson Le Pors, M.J. 2000. A one-year prospective study (1994-1995) for a first evaluation of tuberculosis transmission in France prisons. *Int. J. Tuberc. Lung. Dis. Sep.* 4 : 853-859.
- Heifets, Leonid B. 1996. Clinical Mycobacteriology. *Clinical in Laboratory Medicine.* 16 : 513-729.
- Hermans, P.W.M., Van Soolingen, D., Dale, J.W., Schuitema, A.R.J., McAdam, R.A., Catty, D. and Van Embden, J.D.A. 1990. Insertion element IS986 from *Mycobacterium tuberculosis*: a useful tool for diagnosis and epidemiology of tuberculosis. *J. Clin. Microbiol.* 28 : 2051-2085.
- Inderlied, C.B. and Nash, K.A. 1996. Antimycobial agents : In Vitro susceptibility testing, spectra of activity, mechanisms of action and resistance, and assays for activity in

- Robert H. (eds.), Manual of Clinical Microbiology. (7th ed.) p. 399-428.
Washington, D.C. : ASM press.
- Middlebrook, G., Reggiardo, Z. and Tigertt, W.D. 1977. Automable radiometric detection of growth of *Mycobacteria tuberculosis* in selective media. Am. Rev. Respir. Dis. 115 : 1067-1069.
- National HIV Sentinel Serosurveillance. 1991. Division of Epidemiology, Ministry of Public Health, Bangkok, Thailand. pp 1-12.
- Nauman, L. 1990. Culture detection of mycobacteria. Biotest Bulletin. 5 : 177-180.
- Otal, I., Martin, C., Vincent-Lévy-Frébault, V., Thierry, D. and Gicquel, B. 1991. Restriction fragment length polymorphism analysis using IS6110 as an epidemiological marker in tuberculosis. J. Clin. Microbiol. 29 : 1252-1254.
- Pallittapongpim, P., Luangsook, P., Tansuphaswadikul, S., Chuchottaworn, C., Prachaktam, R. and Sathapatayavongs, B. 1997. Restriction fragment length polymorphism study of *Mycobacterium tuberculosis* in Thailand using IS6110 as probe. Int. J. Tuberc. Lung. Dis. 1 : 370-373.
- Patel, S., Yates, M., Saunders, N.A. 1997. PCR-Enzyme-Linked Immunosorbent Assay and partial rRNA gene sequencing : a rational approach to identifying mycobacteria. J. Clin. Microbiol. 35 : 2375-2380.
- Peerbooms, Paul G.H., Doornum, Gerard J. J. van, Deutekom, Henk van, Coutinho, Roel A. and Soolingen, Dick van. 1995. Laboratory-acquired tuberculosis. The Lancet. 345 : 1311-1312.

- Perry, L.J. 1993. New culture and identification procedures in mycobacteriology, part 2. Clin. Lab. Sci. 6 : 216 – 217.
- Rasolofo-Razanamparany, V., Menard, D., Ratsitorahina, M., Auregan, G., Gicquel, B. and Chanteau, S. 2000. Transmission of tuberculosis in the prison of Antananarivo (Madagascar). Res. Microbiol. 151(9) : 785-795.
- Raviglione, Mario C.,2003. The TB epidemic from 1992 to 2002. Tuberculosis. 83 : 4-14.
- Rieder, H.L., Cauthen,G.M., Comstock, G.W.,*et al.*,1989. Epidemiology of tuberculosis in the United State. Epidemiol. Rev. 11 : 79 – 98.
- Ruxrungtham, K., Muller, O., Sirivichayakul, S. *et al.*. 1996. AIDS at a university hospital in Bangkok, Thailand. AIDS. 10 : 1047-1049.
- Saddiqi, S.H., Hwangbo, C.C., Silcox, V., Good, R.C., Snider, D.E.Jr., Middlebrook, G. 1984. Rapid radiometric methods to detect and differentiate Mycobacterium tuberculosis/ Mycobacterium bovis from other mycobacterial species. Am. Rev. Respir. Dis. 130 : 634-640.
- Sambrook,J., Fritsch, E.F. and Maniatis, T. 1989. Molecular cloning : a laboratory manual, 2nd ed. Cold Spring Harbor Laboratory, Newyork : Cold Spring Harbor.
- Sathapatayavongs, B., Thakkinstain, S. and Promchanyakul, K.1999. Five years experience on AIDS 1990-1994, Ramathibodi hospital, Thailand. J. Infect. Dis. Antimicrob. Agents. 16 : 69-72.
- Soolingen , D. van, Hermans, P. W M., de Haas, P E. W., Soll, D. R. and Embden, J. D. A. van. 1991a. Occurrence and stability of insertion sequences in Mycobacterium

tuberculosis complex strains: evaluation of an insertion sequence-dependent DNA polymorphism as a tool in the epidemiology of tuberculosis. *J. Clin. Microbiol.* 29 : 2578-2586.

Soolingen, D. van and Hermans, P. W M. 1995. Epidemiology of tuberculosis by DNA fingerprinting. *Eur. Respir. J.* 8, Suppl. 20 : 649-656.

Soolingen, D. van, de Haas, P E. W., Hermans, P. W M. and Embden, J. D. A. van. 1991a. RFLP analysis of mycobacteria. In epidemiology and diagnosis of tuberculosis. WHO course 'Immunology, Vaccinology and Biotechnology applied to infectious disease' , Bilthoven, Netherlands, 15-18 October 1991, pp. 1-32.

Soolingen, D. van, Qian, Lishi., de Haas, P.E.W., Douglas, James. T., Traore, Hamadou., Portaels, Françoise., Qing, Huang. Zi., Enkhsaikan, Nymadawa, P. and Embden, J. D. A. van. 1995. Predominance of a single genotype of *Mycobacterium tuberculosis* in countries of East Asia. *J. Clin. Microbiol.* 33 : 3234-3238.

Sretrirutchai, S., Silapapojakul, K., Palittapongampim, P., Phongdara, A. and Vuddhakul, V. Tuberculosis in Thai prisons: magnitude, transmission and drug susceptibility. *Int. J. Tuberc. Lung. Dis.* 6 : 208-214.

Starlinger P. 1980. IS elements and transposons. *Plasmid.* 3(3) : 241-259.

Suwanagool, S. and Kobwathanakun, S. 1988. Prevalence of HIV infection in population at risk in Thailand. *J. infect. Dis. Antimicrob. Agents.* 5 : 47-55.

Tansuphasawadikul, S., Amornkul, PN., Tanchanpong, C., Limpakarnjanarat, K., Kaewkungwal, J., Likansakul, S., Eampokalap, B., Naiwatanakul, T., Kitayaporn, D., Young, NL., Hu, DJ. and Mastro, TD. 1999. Clinical presentation of hospitalized

adult patients with HIV and AIDS in Bangkok, Thailand. *J. Acquir. Immune. Defic. Syndr.* 21 : 326-332.

Thierry, D., Brisson-Noël, A., Vincent-Lévy-Frébault, V., Nguyen, S., Guesdon, J. and Gicquel, B. 1990a. Characterization of *Mycobacterium tuberculosis* insertion sequence, IS6110, and its application in diagnosis. *J. Clin. Microbiol.* 28 : 2668-2673.

Thierry, D., Cave, M.D., Eisenach, K.D., Crawford, J.T., Bates, J.H., Gicquel, B. and Guesdon, J.L. 1990b. IS6110, an IS-like element of *Mycobacterium tuberculosis* complex. *Nucleic Acids Res.* 18 : 188.

Welsh, J. and McClelland, M. 1990. Fingerprinting genomes using PCR with arbitrary primers. *Nucleic Acids Res.* 18 : 7213-7218.

Williams, J.G.K., Kubelik, A.R., Livak, K.J., Rafalski, J.A. and Tingey, S.V. 1990. DNA polymorphisms amplified by arbitrary primers are useful as genetic markers. *Nucleic Acids Res.* 18 : 6531-6535.

World Health Organization. 2002. Global tuberculosis control. surveillance, planning, financing. WHO Report 2002; Document WHO/CDC/ TB/2002. 295. Geneva, Switzerland.

Yang, Z.H., de Haas, P.E.W., Wachman, C.H., Soolingen, D. van, Embden, J.D.A. van and Anderson, A.B. 1995. Molecular epidemiology of tuberculosis in Denmark in 1992. *J. Clin. Microbiol.* 33 : 2077-2081.

Yuen, L.K., Ross, B.C., Jackson, K.M. and Dwyer, B. 1993. Characterization of *Mycobacterium tuberculosis* strains from Vietnamese patients by Southern blot hybridization. *J. Clin. Microbiol.* 31 : 1615-1618.

Zainuddin, Z.F. and Dale, J.W. 1989. Polymorphic repetitive DNA sequences in *Mycobacterium tuberculosis* detected with a gene probe from *Mycobacterium fortuitum* plasmid. J. Gen. Microbiol. 135 : 2347-2355.